

www.capv.cz

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIB
Fakulta přírodovědně-humanitní
a pedagogická

ISBN: 978-80-7494-475-8

9 788074 944758

Sborník anotací příspěvků výroční
konference ČAPV

Pedagogický výzkum, školní praxe a výzvy demokracie

Liberec 11. - 13. 9. 2019

**Sborník anotací příspěvků výroční konference
ČAPV
*Pedagogický výzkum, školní praxe a výzvy
demokracie***

11. - 13. září 2019

Technická univerzita v Liberci
Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická
Katedra pedagogiky a psychologie

Pořádající instituce:

Liberec

2019

Sborník je publikován s podporou České asociace pedagogického výzkumu a Rady
vědeckých společností

OBSAH

Téma konference	4
Přehled sekcí konference	5 - 12
Abstrakta příspěvků a posterů	13 - 245
Seznam autorů.....	246 - 250

Hlavním tématem konference je: **Pedagogický výzkum, školní praxe a výzvy demokracie**

V roce 2019 si česká veřejnost připomene 30. výročí od zásadní politické a společenské změny, která přinesla demokratizaci procesů výchovy a vzdělávání nejen v České republice, ale vedla k přestrukturování pohledu na oblast výchovy a vzdělávání jak v zemích za „železnou oponou“, tak i podnítila změny evropského integračního procesu a evropské vzdělávací diskuse. Konference ČAPV chce jednak reflektovat demokratizační změny ve školství, které v uplynulých 30 letech byly v ČR prosazeny, přijaty či naopak nenašly odbornou či širší společenskou podporu a zůstaly nevyšlyšeny. Dále se pozornost výroční konference ČAPV chce zaměřit na pedagogickou reflexi a analýzu vztahů mezi pedagogickou vědou, řízením a životem školy a otázkami demokratizace a otevřeného uspořádání (školního) společnosti v obecně pedagogických, didaktických, historických, psychologických či sociologických rovinách.

Obecnější reflexe ukazuje, že demokracie je velmi křehkou formou veřejného života a je zásadní právě i pro otázky vzdělávání a výchovy. Demokracie a výchova je tématem o tom, jak oblast vzdělávání a školství spravujeme a řídíme, ale i jak vyvíjíme, k čemu a pro jaké hodnoty vzděláváme a vychováváme, jak a kdo si stanovuje cíle, jak planujeme a organizujeme život v sociální skupině dětí, mladistvých i dospělých (nejen ve školní třídě), jak konstruujeme naši komunikaci a jaké vztahy mezi akterý podporujeme. Demokracie je výzvou, na níž musí každá sociální skupina vždy znovu a aktuálně odpovídat. Demokracie je v tomto ohledu hodnotou, která ohraničuje a vede naše pedagogické uvažování a jednání; je konceptem života společnosti, který je založen na otevřenosti, pluralitě, participaci, podpoře. V tomto ohledu je koncept demokratického školního života důležitým aspektem pedagogického výzkumu. O to více v období, které může hlasy označují za typické právě „ohrožením demokracie“ a využívají akterý, aby na tuto situaci hledali odpovědi, pokud „stabilita a vitalita“ demokracie nemá být nebezpečně oslabena.

Dominik Dvořák, Jan Vyhnálek, Jana Straková, Jaroslava Simonová, Vít Štastný: Kvalitativní longitudinální přístup ve výzkumu přechodu žáků do středního odborného vzdělávání

Veronika Gígalová, Hana Bartoňková: Diagnostika rozvojového potenciálu manažerů

Helena Hejlová, Jaroslav Pěnčíka: Specifika dotazování žáků 1. stupně ZŠ na klima třídy

Ilona Kočvarařová: Počítačem asistovaná analýza textu jako součást kvantitativního výzkumu v pedagogice

Jiří Mareš: Dva roky zkušenosti s hodnocením nejlepších výstupů pedagogického výzkumu v ČR

Patricia Martinková, Eva Potužníková, Adéla Drabimová: Změny v kompetencích k učení dle typu školy: Využití propensity score matching a analýzy odlišného fungování položek

Eva Potužníková: Možnosti a meze hodnocení kvality škol pomocí modelů přidáné hodnoty

Eva Skalová, Dominik Dvořák: Jak měřit docházku a absenteřství v českých školách

Petr Soukup: Mnoho povyku pro neparametrické testy?

Petr Soukup: Cronbachovo alfa nebo McDonaldovo omega?

Petr Soukup, Ilona Kočvarařová: Jak velký soubor je třeba pro seriózní analýzu kontingenčních tabulek? (O „slabosti“ chi-kvadrát testu)

František Tuma, Jana Obrovská: Přísliby a výzvy výzkumu diverzity v pregraduální přípravě učitelů pomocí etnografie více míst

Vlk, A., Drbohlav, J., Fliegl, T., Hulík, V., Stiburek, S., & Švec, V. (2017). Studijní neúspěšnost na vysokých školách: teoretická východiska, empirické poznatky a doporučení. Praha: Sociologické nakladatelství.

Zimbardo, P., & Boyd, J. (2008). The time paradox: The new psychology of time that will change your life. New York: Simon and Schuster.

Milena Lipnická, Július Lomenčík

Název příspěvku v ČJ

Kurikulum jazykové a literární gramotnosti v bakalářském studiu předškolní a elementární pedagogiky (Language and literary literacy curriculum in bachelor study of pre-school and elementary pedagogy)

Klíčová slova v ČJ

Kurikulum, jazyková a literární gramotnost, předškolní a elementární pedagogika

Klíčová slova v AJ

Curriculum, linguistic and literary literacy, pre-school and elementary pedagogy

Cíle v ČJ

Záměrem předkládaného příspěvku je informovat o výsledcích projektu KEGA č. 013UMB-4/2017 - Tvorba kurikulu v oblasti jazykové a literární gramotnosti v nově akreditovaném bakalářském studiu. Znamená to informovat o jedné vysokoškolské učebnici a dvou cvičebnicích na podkladě procesu jejich tvorby, výsledků výzkumného šetření a obsahového interdisciplinárního přístupu. Učebnice a cvičebnice jsou zaměřené na rozvoj didaktických kompetencí studentů – budoucích učitelů mateřských škol a vychovatelů v školských klubech dětí ve vzdělávací oblasti Jazyk a komunikace v předprimárním a primárním vzdělávání.

Teoretická východiska v ČJ

V profesní přípravě studentů studijního oboru Předškolní a elementární pedagogika v bakalářském a magisterském studiu rozvíjíme jejich poznatky a způsobilosti v integračním kognitivně-komunikačním a zážitkovém modelu výuky slovenského jazyka a literatury. Za podstatný považujeme provázaný přístup v přípravě učitelů preprimárního a primárního vzdělávání a vychovatelů ve školských klubech dětí, aby byla zachována kontinuita obsahu výuky v mateřské i základní škole. Naši studenti pracují s vysokoškolskou učebnicí „Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatury pro primární vzdělávání“ z roku 2011 od E. Liptákové a kolektivu autorů, s vysokoškolskou učebnicí „Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo“ od autorů J. Palenčárovej, J. Kesselovej a J. Kupcovej, která byla vydána v roce 2004, které zdůrazňují komunikační a pragmatickou funkci jazyka a poskytují určitou teoretickou bázi. Počet těchto publikací je ale značně omezený, pro komplexní přípravu budoucích učitelů mateřských škol a vychovatelů školských klubů dětí nepostačující. Tuto mezeru mají ambici vyplnit jedna učebnice a dvě cvičebnice s metodikou. Vytvořené jsou pro rozvoj didaktických kompetencí studentů v oblasti jazykové a literární gramotnosti v souladu s ontogenezí řeči dětí předškolního a mladšího školního věku a

